

Posudek vedoucí práce na bakalářskou práci sl. Lucie Pultrové *Paměťové instituce a stopy židovské přítomnosti v současném Pacově*. Praha: FHS, 2018, 79 s. (včetně příloh).

Bakalářská práce sl. Lucie Putrové je věnována aktuálnímu a velmi zajímavému tématu připomínky židovského osídlení v Pacově prostřednictvím dochovaných židovských památek a práce paměťových institucí (místní městské muzeum a kulturní středisko, turistické informační středisko, korporace Tikkun, historické rubriky v místním periodiku a centrální židovské organizace). Autorku, pacovskou rodačku, je přitom třeba již na úvod pochválit za její hluboký a příkladný zájem o lokální historii.

Vlastní práce vykazuje logickou strukturu: autorka na úvod formuluje cíl práce (problém, zda místní i ústřední paměťové instituce sehrávají pozitivní roli při uchovávání místního židovského kulturního dědictví), stručně představuje dějiny zkoumané lokality a čtyři klíčové informátory, právě tak jako tři vlivné teorie paměti (Halbwachse, Nora, Assmannovi). Poté zdařile formuluje aplikaci své klíčové metody (polostrukturovaných rozhovorů) a zmiňuje i metodu pozorování, analýzy dokumentů a metodu komparativní. Litovat lze pouze toho, že zvolené teorie paměti představila autorka na základě již promyšleného výkladu v knize N. Maslowského a J. Šubrta, nikoliv na základě vlastního studia. Za širší rozpracování by stála i aplikace metody pozorování a komparativní, právě tak jako analýza dokumentů. Např. v případě besed mohla kolegyně rozpracovat jejich průběh, věkové a sociálněprofesní složení účastníků, prožitek tématu ze strany publika, nastolené otázky atd. V případě komparativní metody pak zarazí, že se kolegyně opírá o práci J. Zounka a M. Šimáně, kde jde pouze o výtah z původní Hrochovy práce *Úvod do studia dějepisu IV*. Proč raději nestudovat původní práci?

Druhá kapitola se pokouší nastínit dějiny města a tamější židovské komunity. Autorka příkladně využila celé řady prací místních historiků, které doplnila studiem současných prací zabývajících se židovskými památkami (zařazeno mělo být však i dílo Jiřího Fiedlera). Do budoucna bych však sl. Putrové poradila ještě důslednější doplnění tohoto nástinu o základní díla k židovským dějinám obecně (např. klasická syntéza Tomáše Pěkného), které jí umožní vřazení dějin a osudů pacovské židovské komunity do širšího kontextu.

Zdařilá třetí kapitola vyčísluje židovské památky Pacova (hřbitov, synagoga, bývalé židovské domy), přibližuje stručně jejich dějiny a současný stav. Prosím, aby kolegyně u obhajoby ještě

rozvedla odkaz Soukromý archiv Vlastimila Simoty st. Čtenář může tápat v tom, jaký charakter má tento zdroj.

Vlastním jádrem práce je však kapitola čtvrtá, kde sl. Pultrová mapuje, především na základě rozhovorů s klíčovými informátory, ale i pozorování, stávající činnost a plány jednotlivých paměťových institucí a zamýšlí se nad tím, jestli představují tyto instituce skutečně strážce paměti na vyvražděnou židovskou komunitu Pacova. Určitým problémem může být však pochopitelná snaha jednotlivých osobností představit svou instituci co nejlépe. Zčásti autorka tuto potíž ovšem odstranila hodnocením návštěvnosti jednotlivých kulturních podniků a také prohlídkou expozic a výstav, které nabízejí. Stálo by ovšem za úvahu, zda se nemělo provést např. anketní šetření u obyvatel Pacova, zda mají o paměťových institucích vůbec povědomí, či rozhovor s ředitelem Židovského muzea v Praze, nebo s Blankou Rozkošnou jako jednou z iniciátorek ožívání židovské minulosti v regionech. Za teoretickou úvahu by stálo také to, proč iniciují návraty paměti příslušníci většinové společnosti bez židovských kořenů.

V závěru autorka uvážlivě konstatuje, že nejiniciativněji si při ožívání paměti na židovskou menšinu v Pacově počíná místní spolek, autorce se však příliš nezdařilo propojit teoretickou a empirickou část, což je ale velmi častá bolest bakalářských prací. Text doplňují přílohy, především pak přepisy velmi zajímavých rozhovorů.

Závěrem lze konstatovat, že sl. Pultrová předložila pečlivě vypracovanou práci opřenu o vlastní výzkum, s minimem překlepů a gramatických chyb (s výjimkou např. v zapomnění psáno bez n – s. 43 a d.) a že *bezesporu dostala nárokům kladeným na bakalářskou práci*. Její výkon bych hodnotila na rozhraní velmi dobré a výborné, spíše však *špičkové velmi dobré*.

V Praze 28. srpna 2018

doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc.